

Pitanja i odgovori – druga objava

Naziv nabave:

Izgradnja fotonaponske elektrane OMCO Croatia za potrebe proizvodnog pogona

OMCO Croatia d.o.o.

Evidencijski broj nabave:

01-0030

Hum na Sutli, veljača, 2019.

PITANJA I ODGOVORI – druga objava

PITANJE 1:

S obzirom da:

- ste odgovore na upite poslane u petak, 08.02.2019., objavili u utorak, 12.02.2019., u 14:24 sati,
- je broj poslanih pitanja bio vrlo velik jednako kao što je obiman i sadržaj odgovora,
- ste značajno izmijenili dokumentaciju za nadmetanje,
- ste rok za dostavu ponuda produžili za samo 3 dana i to s 18.02.2019. na 21.02.2019.
- ste skratili vrijeme za dostavu novih pitanja s 10 na 8 dana prije isteka roka za predaju ponuda i da prema tome novi rok za dostavu pitanja istječe već u srijedu, 13.02.2019, odnosno niti 24 sata nakon što su objavljeni prvi odgovori, zbog čega je potencijalnim ponuditeljima ostavljen samo 1 dan za analizu primljenih odgovora te pripremu i slanje novih pitanja i traženje pojašnjenja te im nije omogućeno adekvatno vrijeme za predmetne radnje? Dodatno, zbog čega je rok za dostavu ponuda produžen za samo 3 umjesto propisanih najmanje 5 dana?

Stava smo da ovakvim postupanjem naručitelj krši pravo na slobodnu tržišnu utakmicu.

ODGOVOR 1:

Naručitelj odbija komentar jer smatra da ne odgovara činjeničnom stanju iz sljedećih razloga:

Ponuditelj je izvršio minorne izmjene dokumenta. Također, Predmet nabave ostao je u potpunosti identičan i u prvoj izmjeni dokumentacije za nadmetanje. Izvršene izmjene cjelokupne dokumentacije za nadmetanje odnose se samo na detaljnija pojašnjenja pojedinih stavaka te nisu izvršene značajne izmjene dokumentacije za nadmetanje ni u kom pogledu.

U Dodatku 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi koji je objavljen u sklopu Poziva na dostavu ponuda te na koji je korisnik aplicirao navodi se kako rok za dostavu ponuda u slučajevima ukupne procijenjene vrijednosti nabave roba ili usluga iznad 500.000,00 kuna, odnosno radova iznad 1.000.000,00 kuna ne smije biti kraći od 20 kalendarskih dana od dana objave OoN-a. Naručitelj želi napomenuti kako je prva verzija dokumentacije za nadmetanje objavljena 17.01.2019. godine te kako je prvotni rok za dostavu ponuda bio 18.02.2019. godine čime su potencijalni Ponuditelji imali čak 31 dan za dostavu ponuda iz čega je razvidno kako je Naručitelj želio osigurati svim potencijalnim ponuditeljima pravo na slobodnu tržišnu utakmicu, odnosno, dovoljno vremena za pripremu ponuda i traženje pojašnjenja ili slanje pitanja. Budući da nisu izvršene značajne izmjene dokumentacije za nadmetanje, produljenje roka za dostavu ponuda od 3 dana smatrano je razmjernim pojašnjenjima te je u potpunosti u skladu s Dodatkom 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi koji je objavljen u sklopu Poziva na dostavu ponuda na koji je korisnik aplicirao. S obzirom na drugi set pitanja kako bi bili dani cjeloviti odgovori rok je dodatno produžen za 5 dana.

PITANJE 2:

Uvjet Naručiitelja:

„5.3.1 Ostvareni ukupni prihod

Ponuditelj mora dokazati da je ostvario ukupni prihod minimalno u iznosu dvostruke vrijednosti procijenjene vrijednosti nabave, za svaku od tri posljednje dostupne financijske godine (2015., 2016., 2017. ili 2016., 2017., 2018., ovisno o dostupnim financijskim izvješćima).

5.3.2. Ostvarena pozitivna EBITDA (Dobit prije kamata, poreza i amortizacije)

Ponuditelj u svrhu dokazivanja ekonomske i financijske sposobnosti mora dokazati ostvarenu pozitivnu EBITDA – u svakoj od posljednje tri godine za koje postoji financijsko izvješće.

Napomena:

U slučaju Zajednice ponuditelja, financijska sposobnost iz ove točke (5.3) dokazuje se financijskom sposobnošću nositelja Zajednice ili oslanjanjem na financijsku sposobnost nekog drugog člana Zajednice ponuditelja, uz uvjet da svaki od članova Zajednice ima pozitivnu EBITDA-u u posljednje tri godine (2015., 2016., 2017. ili 2016., 2017., 2018., ovisno o dostupnim financijskim izvješćima).

U slučaju oslanjanja na ekonomsku i financijsku sposobnost, Ponuditelj je dužan dostaviti izjavu onog gospodarskog subjekta na čiju se sposobnost oslanja u kojoj je izričito navedeno kako isti pristaje biti solidarno odgovoran za izvršenje ugovora sa pečatom i potpisom odgovorne osobe. “

U odgovoru 17 iz prve objave pitanja i odgovora naručitelj nije precizno definirao razloge obveznog uvjeta pozitivne EBITDA pozivajući se na Zakon o javnoj nabavi te stoga slijedi precizniji upit.

Obvezan kriterij kako Ponuditelj mora imati ostvarene ukupne prihode u iznosu dvostruke vrijednosti procijenjene vrijednosti nabave za svaku od posljednje 3 financijske godine nisu razmjerni predmetu nabave odnosno nisu nužan temelj za ocjenu sposobnosti ponuditelja za izvršenje predmetnog ugovora. Naručitelj prilikom određivanja kriterija sposobnosti smije zahtijevati samo minimalne sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o nabavu, a pri tome uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave.

Način propisivanja navedenog uvjeta je kontradiktoran. U dijelu napomene navodi se kako u slučaju zajednice ponuditelj svaki član Zajednice mora imati pozitivnu EBITDA dok se u nastavku navodi da je u slučaju oslanjanja na ekonomsku i financijsku sposobnost Ponuditelj dužan dostaviti izjavu onog gospodarskog subjekta na čiju se sposobnost oslanja. Molimo pojašnjenje navedene Napomene iz koje proizlazi da u slučaju Zajednice ponuditelja svi članovi zajednice zasebno dokazuju ekonomsku i financijsku sposobnost dok je omogućeno ponuditelju da Ponuditelj može dostaviti izjavu gospodarskog subjekta na čiju se sposobnost oslanja (a nije član Zajednice ponuditelja?).

Nadalje, uvođenjem prethodno navedene dodatne odredbe o obveznoj pozitivnoj EBITDA koja obvezuje svakog člana zajednice ponuditelja direktno se krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi, i to načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.). Ovim se uvjetom Navedenim uvjetima sposobnosti krši se i načelo razmjernosti određeno Dodatkom 2. Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici Zakona o javnoj nabavi. Navedenim načelom Naručitelj je obvezan osigurati da su mjere koje su odabrane nužne i prikladne s obzirom na ciljeve koji se traže kao i da su postavljeni uvjeti razmjerni veličini, prirodi i složenosti nabave i ugovora koji proizlazi iz istih. Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Naručitelju se preporučuje isključivanje uvjeta da svaki od članova Zajednice ima pozitivnu EBITDA-u u posljednje tri godine (2015., 2016., 2017. ili 2016., 2017., 2018., ovisno o dostupnim financijskim izvješćima) kako bi se omogućilo da članovi zajednice ponuditelja svoju sposobnost mogu dokazati oslanjanjem na drugog člana ili nositelja zajednice ponuditelja koji takav poseban uvjet zadovoljava.

ODGOVOR 2:

U cilju ispunjenja obveza iz ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava Naručitelj propisanim uvjetima ekonomske i financijske sposobnosti želi osigurati uspješnu realizaciju i održivost projekta.

Iako nije obveznik Zakona o javnoj nabavi, Naručitelj izdvaja članke istog kojima se vodio kao smjernicama pri izradi Dokumentacije za nadmetanje:

Zakon o javnoj nabavi (NN 120/16)

„Ekonomska i financijska sposobnost

Članak 258.

(1) Javni naručitelj može odrediti uvjete ekonomske i financijske sposobnosti kojima se osigurava da gospodarski subjekti imaju ekonomsku i financijsku sposobnost potrebnu za izvršenje ugovora o javnoj nabavi, a osobito zahtijevati da gospodarski subjekt:

1. ima određeni minimalni godišnji promet, uključujući određeni minimalni promet u području koje je obuhvaćeno predmetom nabave

(2) Minimalni godišnji promet iz stavka 1. točke 1. ovoga članka ne smije prelaziti dvostruku vrijednost procijenjene vrijednosti nabave, osim u opravdanim slučajevima poput onih vezanih uz posebne rizike koji su povezani s prirodom radova, usluga ili robe, koje javni naručitelj mora obrazložiti u dokumentaciji o nabavi i u izvješću o postupku Javne nabave.“

Budući da se radi o predmetu nabave visoke procijenjene vrijednosti u iznosu od čak 8.871.275,00 HRK bez poreza na dodanu vrijednost i s obzirom na kompleksnost izvedbe traženi uvjet sposobnosti u potpunosti je razmjernan veličini, prirodi i složenosti nabave i ugovora koji proizlazi iz istih.

Što se tiče pozitivne EBITDA-e, želimo naglasiti kako i u samom Pozivu na dostavu ponuda „Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u proizvodnim industrijama“ na koji je korisnik aplicirao i temeljem kojeg su mu odobrena sredstva prihvatljiv prijavitelj nije bio onaj koji nije mogao iskazati pozitivan EBITDA.

U slučaju kada bi Naručitelj isključio uvjet koji obvezuje svakog člana zajednice ponuditelja da ima iskazanu pozitivnu EBITDA-u u praksi bi to značilo da se u Zajednici ponuditelja može javiti više Ponuditelja koji imaju iskazanu negativnu EBITDA-u i samo jedan koji ima pozitivnu EBITDA-u čime se u rizik dovodi provedba projekta i ostvarenje ciljeva definiranih projektnim prijedlogom. Naručitelj naglašava kako je samo za kriterij jamstveni rok dozvoljeno ponuditi maksimalno 15 godina jamstvenog roka te stoga želi osigurati da predmet nabave isporučuju financijski stabilni subjekti. Naručitelj smatra da ukoliko ponuditelj nije ispunio navedene uvjete sposobnosti, postoji rizik kako neće niti u narednom periodu ostvarivati poslovne rezultate iz kojih bi trebao financirati svoje troškove neophodne za izvršenje predmeta nabave što uključuje i cjelokupan eventualni period jamstvenog roka. Dodatno, naglašavamo kako će tijekom realizacije projekta od ovjere privremenih situacija od strane Nadzornog inženjera i Naručitelja do prvih ispostavljenih računa proći 30 dana, a radi se o predmetu nabave visoke procijenjene vrijednosti. Gospodarski subjekt treba jamčiti da je financijski sposoban izvršiti ugovor o nabavi na način da ne može dovesti u opasnost svoje ili poslovanje Naručitelja te Naručitelj propisanim uvjetima želi također minimizirati rizik realizacije eventualnih financijskih korekcija u slučaju neispunjenja ugovornih obveza ukoliko bi odabrani Izvođač imao financijskih poteškoća.

Iz prethodno navedenih razloga prijedlog se odbija.

PITANJE 3:

Uvjet Naručiitelja:

„7.2 Kriterij jamstveni rok (J)

Ponuditelj će dati bankarsku garanciju za period pružanja jamstva na sustav u iznosu od 10% ugovorene cijene nabave bez PDV-a u trajanju ponuđenog roka jamstva, sukladno Članku 11. prijedloga Ugovora (Prilog 4). Gornja granica ponuđenih godina Jamstvenog roka (J_{max}) opisane u ovom kriteriju može biti 15 (petnaest).“

Naručiitelj se prilikom objave prvih pitanja i odgovora kod odgovora na pitanja pozvao na Zakon o javnoj nabavi. Kako se Naručiitelj pozvao na Zakon o javnoj nabavi, koristimo priliku skrenuti pozornost kako predmetni zakon u članku 214., stavak 4. definira:

„(4) Neovisno o sredstvu jamstva koje je javni naručiitelj odredio, gospodarski subjekt može dati novčani polog u traženom iznosu.“

Dodatno, Zakon o javnoj nabavi, članak 215., stavak 1. definira:

„(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.“

Slijedom navedenog, Naručiitelj je inzistiranjem na dostavi isključivo bankarske garancije prekršio Zakon o javnoj nabavi na koji se poziva. Naručiitelj se u odgovoru 18 pozvao na diskrecijsko pravo propisivanja oblika osiguranja uspješne realizacije projekte. Međutim, prilikom propisivanja željenih instrumenata osiguranja, Naručiitelj je obavezan poštivati Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi i to posebno:

- načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.), i

- načelo razmjernosti kojim se osigurava da svaka mjera koja se odabere bude nužna i prikladna s obzirom na ciljeve koji se traže. Posebice, rokovi te uvjeti koji se postavljaju i primjenjuju moraju biti razmjerni veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora koji proizlazi iz iste, a dokazi koji se zahtijevaju moraju biti samo oni koji su nužno potrebni da se utvrdi jesu li postavljeni uvjeti ispunjeni

Definiranje isključivog uvjeta obvezne dostave bankarske garancije bez omogućavanja dostave alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice ponuđača ili sličnog instrumenta, značajno se nadilazi predmet ugovora te se direktno krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi.

Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Posebno spornim smatra se ovakav obavezan uvjet iz razloga što je Naručiitelj jamstveni rok uvrstio u kriterije za odabir ponude te je ponuditeljima omogućio da ponude 15 godina jamstva na sustav kako bi na taj način realizirali najveći mogući broj bodova na tom temelju. Apsolutno je nerazmjerno predmetu nabave obaveza ponuditelja da Naručiitelju isporučuje bankarske garancije svih 15 godina koliko traje jamstvo. Riječ je o nezabilježenoj poslovnoj praksi izuzev u javnim nabavama koje u Republici Hrvatskoj provode naručiitelji za koje je sunčane elektrane projektiralo društvo koje je projektiralo i predmetnu sunčanu elektranu, a u svojstvu podugovaratelja društva temeljem čijih su usluga naručiitelji ishodili bespovratna sredstva, pripremili javne nabave te koje posljedično od istih naručiitelja bude odabrano i kao najbolji ponuđač.

Naručiitelju se preporučuje micanje sporne odredbe ili omogućavanje alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice odnosno alternativnog instrumenta koji će biti razmjeran predmetu nabave.

ODGOVOR 3:

Naručitelj smatra kako je dostava bankarske garancije minimalni adekvatni stupanj financijske zaštite budući da se radi o predmetu nabave visoke procijenjene vrijednosti u iznosu od 8.871.275,00 HRK bez poreza na dodanu vrijednost i kompleksnosti izvedbe. Traženi stupanj zaštite u potpunosti je razmjernan veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora, a visina jamstva razmjerna je predmetu nabave čime se u potpunosti primjenjuje načelo razmjernosti.

Naručitelj želi pojasniti kako je zadužnica valjan instrument osiguranja, međutim u slučaju da izdavatelj jamstva nema dovoljno sredstava na poslovnom računu Naručitelj se dovodi u eventualni rizik nemogućnosti realizacije naplate. U tom slučaju ukoliko dođe do potencijalnog kvara, a Izvođač ne izvrši svoje obveze, Naručitelj neće biti u mogućnosti realizirati pokazatelje uspješnosti koji se odnose na financijske rezultate i energetske uštede te neće moći osigurati održivost projekta što će rezultirati financijskim korekcijama. Iz navedenog razloga Naručitelj zahtijeva veći stupanj sigurnosti. Bankarska garancija se traži jer je instrument osiguranja izvršenja obveze visokog stupnja sigurnosti za korisnika, jer sadrži bezuvjetnu obvezu banke na isplatu po zahtjevu korisnika ako se ispune uvjeti navedeni u garanciji. Osnovna prednost bankarske garancije pred drugim instrumentima osiguranja izvršenja obveza je da bankarska garancija korisniku omogućava brzu i efikasnu realizaciju obeštećenja u slučaju da ugovorna strana iz temeljnog posla ne izvrši obvezu, bez dugotrajnih i skupih sudskih ili arbitražnih sporova. Navedeni instrument osiguranja je opće prihvaćena praksa u Europi i svijetu.

Također, Naručitelj smatra da bi nabavka sustava ove vrijednosti, kompleksnosti i očekivanog životnog vijeka bez zatraženog bankarskog jamstva Ponuditelja bio neodgovoran potez Naručitelja prema svojim dioničarima, investitorima, zaposlenicima, Republici Hrvatskoj i Europskoj Uniji.

Što se tiče samog trajanja bankarske garancije, Naručitelj je kao kriterij odabira odabrao ekonomski najpovoljniju ponudu upravo iz razloga što želi osigurati dugoročno najbolju vrijednost za novac između ostalog temeljem kvalitete, funkcionalnih značajki i operativnih troškova te želi osigurati da će isti biti funkcionalan čitav period ponuđenog jamstvenog roka, a što će osigurati instrumentom osiguranja za čitav period ponuđenog jamstvenog roka. Odluku o trajanju jamstvenog roka donosi sam Ponuditelj, a Naručitelju je u svrhu uspješne realizacije projekta u cilju da dobije dugoročno najbolji mogući sustav i stoga je transparentno raspisao tražene uvjete i kriterije. Osim navedenog, Naručitelj je u svrhu usklađenosti s načelom tržišnog natjecanja omogućio kako se navodi u točki 7.2 Dokumentacije za nadmetanje da ponude predaju čak i Ponuđači koji za kriterij Jamstveni rok ponude 0 (nula) godina, odnosno, dostava ponuda omogućena je čak i onim Ponuditeljima koji nisu u mogućnosti uopće ponuditi jamstveni rok: „*Ponuditelji koji za kriterij Jamstveni rok (J) ponude 0 godina bit će prihvatljivi Ponuditelji po ovom kriteriju...*“

Nadalje, Naručitelj nije obveznik Zakona o javnoj nabavi već je u postupku nabave dužan primijeniti propise navedene u Dodatku 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi te samom tom činjenicom u postupku nabave ne krši Zakon o javnoj nabavi, ali se unatoč tome što nije obveznik Zakona o javnoj nabavi vodio njime kao smjernicom pri raspisivanju Dokumentacije za nadmetanje. Konkretno kao smjernice je koristio sljedeće članke Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16):

„ODJELJAK E JAMSTVA

Članak 214.

(1) Javni naručitelj može od gospodarskog subjekta zahtijevati dostavu sljedećih jamstava:

1. jamstvo za ozbiljnost ponude, za slučaj odustajanja ponuditelja od svoje ponude u roku njezine valjanosti, nedostavljanja ažuriranih popratnih dokumenata sukladno članku 263. ovoga Zakona, neprihvatanja ispravka računske greške, odbijanja potpisivanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ili nedostavljanja jamstva za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na sklapanje i izvršenje

2. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na izvršenje, za slučaj povrede ugovornih obveza

3. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora na temelju okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum ne obvezuje, za slučaj povrede ugovornih obveza

4. jamstvo za povrat avansa

5. jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku, za slučaj da nalogoprimac u jamstvenom roku ne ispuní obveze otklanjanja nedostataka koje ima po osnovi jamstva ili s naslova naknade štete“

Iz navedenog članka vidljivo je kako Naručitelj u potpunosti ima pravo tražiti jamstvo za otklanjanje nedostataka za čitav period trajanja jamstvenog roka.

Visina svih jamstva navedenih u Dokumentaciji za nadmetanje također je u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi:

„Članak 215.

(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.

(2) Javni naručitelj određuje jamstvo za ozbiljnost ponude u apsolutnom iznosu koji ne smije biti viši od 3% procijenjene vrijednosti predmeta nabave odnosno grupe predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

(3) Javni naručitelj ne smije zahtijevati jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu višem od 10% od vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost.“

Kako je uplata depozita također visok stupanj financijske zaštite i osiguranja realizacije provedbe projekta, Naručitelj će uz bankarsku garanciju koja je minimalni stupanj adekvatnog osiguranja dozvoliti i uplatu depozita na račun Naručitelja.

Sukladno svemu prethodno navedenom svi propisi Dodatka 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi su u potpunosti su zadovoljeni.

PITANJE 4:

Uvjet Naručitelja:

„10.2 Bankarska garancija za uredno izvršenje radova

Za uredno izvršenje radova odabrani Izvođač je dužan, u roku od 10 (deset) dana od dana sklapanja Ugovora o nabavi dostaviti bankarsku garanciju za uredno izvršenje radova, na iznos od 10% (deset posto) ugovorene vrijednosti radova bez PDV-a, s rokom važenja 12 (dvanaest) mjeseci od dana potpisa ugovora i klauzulom „plativo na prvi poziv“, odnosno, „bez prava prigovora“. Bankarska garancija mora biti bezuvjetna i glasiti na Naručitelja.“

Naručitelj se prilikom objave prvih pitanja i odgovora kod odgovora na pitanja pozvao na Zakon o javnoj nabavi. Kako se Naručitelj pozvao na Zakon o javnoj nabavi, koristimo priliku skrenuti pozornost kako predmetni zakon u članku 214., stavak 4. definira:

„(4) Neovisno o sredstvu jamstva koje je javni naručitelj odredio, gospodarski subjekt može dati novčani polog u traženom iznosu.“

Dodatno, Zakon o javnoj nabavi, članak 215., stavak 1. definira:

„(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.“

Slijedom navedenog, Naručitelj je inzistiranjem na dostavi isključivo bankarske garancije prekršio Zakon o javnoj nabavi na koji se poziva.

Dodatno, Naručitelj je obavezan poštivati Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi i to posebno:

- načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.),

- načelo razmjernosti kojim se osigurava da svaka mjera koja se odabere bude nužna i prikladna s obzirom na ciljeve koji se traže. Posebice, rokovi te uvjeti koji se postavljaju i primjenjuju moraju biti razmjerni veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora koji proizlazi iz iste, a dokazi koji se zahtijevaju moraju biti samo oni koji su nužno potrebni da se utvrdi jesu li postavljeni uvjeti ispunjeni

Definiranje isključivog uvjeta obvezne dostave bankarske garancije bez omogućavanja dostave alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice ponuđača ili sličnog instrumenta, značajno se nadilazi predmet ugovora te se direktno krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi.

Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Naručitelju se preporučuje micanje sporne odredbe ili omogućavanje alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice odnosno alternativnog instrumenta koji će biti razmjernan predmetu nabave.

ODGOVOR 4:

Naručitelj smatra kako je dostava bankarske garancije minimalni adekvatni stupanj financijske zaštite budući da se radi o predmetu nabave visoke procijenjene vrijednosti u iznosu od 8.871.275,00 HRK bez poreza na dodanu vrijednost i kompleksnosti izvedbe. Traženi stupanj zaštite u potpunosti je razmjernan veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora, a visina jamstva razmjerna je predmetu nabave čime se u potpunosti primjenjuje načelo razmjernosti.

Naručitelj želi pojasniti kako je zadužnica valjan instrument osiguranja, međutim u slučaju da izdavatelj jamstva nema dovoljno sredstava na poslovnom računu Naručitelj se dovodi u eventualni rizik nemogućnosti realizacije naplate. U tom slučaju ukoliko dođe do neispunjenja ugovornih obveza od strane Izvođača, Naručitelj neće biti u mogućnosti realizirati pokazatelje uspješnosti koji se odnose na financijske rezultate i energetske uštede te neće moći osigurati održivost projekta što će rezultirati financijskim korekcijama. Iz navedenog razloga Naručitelj zahtijeva veći stupanj sigurnosti. Bankarska garancija se traži jer je instrument osiguranja izvršenja obveze visokog stupnja sigurnosti za korisnika, jer sadrži bezuvjetnu obvezu banke na isplatu po zahtjevu korisnika ako se ispune uvjeti navedeni u garanciji. Osnovna prednost bankarske garancije pred drugim instrumentima osiguranja izvršenja obveza je da bankarska garancija korisniku omogućava brzu i efikasnu realizaciju obeštećenja u slučaju da ugovorna strana iz temeljnog posla ne izvrši obvezu, bez dugotrajnih i skupih sudskih ili arbitražnih sporova. Navedeni instrument osiguranja je opće prihvaćena praksa u Europi i svijetu.

Također, Naručitelj smatra da bi nabavka sustava ove vrijednosti, kompleksnosti i očekivanog životnog vijeka bez zatraženog bankarskog jamstva Ponuditelja bio neodgovoran potez Naručitelja prema svojim dioničarima, investitorima, zaposlenicima, Republici Hrvatskoj i Europskoj Uniji.

Nadalje, Naručitelj nije obveznik Zakona o javnoj nabavi već je u postupku nabave dužan primijeniti propise navedene u Dodatku 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi te samom tom činjenicom u postupku nabave ne krši Zakon o javnoj nabavi, ali se unatoč tome što nije obveznik Zakona o javnoj nabavi vodio njime kao smjernicom pri raspisivanju Dokumentacije za nadmetanje. Konkretno kao smjernice je koristio sljedeće članke Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16):

„ODJELJAK E JAMSTVA

Članak 214.

(1) Javni naručitelj može od gospodarskog subjekta zahtijevati dostavu sljedećih jamstava:

1. jamstvo za ozbiljnost ponude, za slučaj odustajanja ponuditelja od svoje ponude u roku njezine valjanosti, nedostavljanja ažuriranih popratnih dokumenata sukladno članku 263. ovoga Zakona, neprihvatanja ispravka računske greške, odbijanja potpisivanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ili nedostavljanja jamstva za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na sklapanje i izvršenje

2. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na izvršenje, za slučaj povrede ugovornih obveza

3. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora na temelju okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum ne obvezuje, za slučaj povrede ugovornih obveza

4. jamstvo za povrat avansa

5. jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku, za slučaj da nalogoprimac u jamstvenom roku ne ispuni obveze otklanjanja nedostataka koje ima po osnovi jamstva ili s naslova naknade štete“

Iz navedenog članka vidljivo je kako Naručitelj u potpunosti ima pravo tražiti jamstvo za otklanjanje nedostataka za čitav period trajanja jamstvenog roka.

Visina svih jamstva navedenih u Dokumentaciji za nadmetanje također je u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi:

„

Članak 215.

(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.

(2) Javni naručitelj određuje jamstvo za ozbiljnost ponude u apsolutnom iznosu koji ne smije biti viši od 3% procijenjene vrijednosti predmeta nabave odnosno grupe predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

(3) Javni naručitelj ne smije zahtijevati jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu višem od 10% od vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost.“

Kako je uplata depozita također visok stupanj financijske zaštite i osiguranja realizacije provedbe projekta, Naručitelj će uz bankarsku garanciju koja je minimalni stupanj adekvatnog osiguranja dozvoliti i uplatu depozita na račun Naručitelja.

Sukladno svemu prethodno navedenom vidljivo je kako su svi propisi Dodatka 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi u potpunosti su zadovoljeni.

PITANJE 5:

Uvjet Naručitelja:

„10.3 Bankarska garancija za jamstveni rok

Izvođač je dužan u roku od 10 (deset) dana od dana potpisa Zapisnika o primopredaji radova Naručitelju predati jamstvo u obliku bankarske garancije plativo na prvi poziv i bez ograničenja prijenosa prava primitka plaćanja po garanciji ili drugih ograničenja (osim važenja i iznosa prema ovom Ugovoru) ili troškova za Naručitelja prilikom pozivanja, za jamstveni rok.

Izvođač je obvezan u jamstvenom roku bez prava na posebnu naknadu izvršiti otklanjanje svih nedostataka na sustavu koji je predmet nabave.“

Naručitelj se prilikom objave prvih pitanja i odgovora kod odgovora na pitanja pozvao na Zakon o javnoj nabavi. Kako se Naručitelj pozvao na Zakon o javnoj nabavi, koristimo priliku skrenuti pozornost kako predmetni zakon u članku 214., stavak 4. definira:

„(4) Neovisno o sredstvu jamstva koje je javni naručitelj odredio, gospodarski subjekt može dati novčani polog u traženom iznosu.“

Dodatno, Zakon o javnoj nabavi, članak 215., stavak 1. definira:

„(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.“

Slijedom navedenog, Naručitelj je inzistiranjem na dostavi isključivo bankarske garancije prekršio Zakon o javnoj nabavi na koji se poziva.

Dodatno, Naručitelj je obvezan poštivati Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi i to posebno:

- načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.),

- načelo razmjernosti kojim se osigurava da svaka mjera koja se odabere bude nužna i prikladna s obzirom na ciljeve koji se traže. Posebice, rokovi te uvjeti koji se postavljaju i primjenjuju moraju biti razmjerni veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora koji proizlazi iz iste, a dokazi koji se zahtijevaju moraju biti samo oni koji su nužno potrebni da se utvrdi jesu li postavljeni uvjeti ispunjeni

Definiranje isključivog uvjeta obvezne dostave bankarske garancije bez omogućavanja dostave alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice ponuđača ili sličnog instrumenta, značajno se nadilazi predmet ugovora te se direktno krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi.

Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Naručitelju se preporučuje micanje sporne odredbe ili omogućavanje alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice odnosno alternativnog instrumenta koji će biti razmjernan predmetu nabave.

ODGOVOR 5:

Naručitelj smatra kako je dostava bankarske garancije minimalni adekvatni stupanj financijske zaštite te budući da se radi o predmetu nabave visoke procijenjene vrijednosti u iznosu od 8.871.275,00 HRK bez poreza na dodanu vrijednost i kompleksnosti izvedbe. Traženi stupanj zaštite u potpunosti je razmjernan veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora, a visina jamstva razmjerna je predmetu nabave čime se u potpunosti primjenjuje načelo razmjernosti.

Naručitelj želi pojasniti kako je zadužnica valjan instrument osiguranja, međutim u slučaju da izdavatelj jamstva nema dovoljno sredstava na poslovnom računu Naručitelj se dovodi u eventualni rizik nemogućnosti realizacije naplate. U tom slučaju ukoliko dođe do potencijalnog kvara, a Izvođač ne izvrši svoje obveze, Naručitelj neće biti u mogućnosti realizirati pokazatelje uspješnosti koji se odnose na financijske rezultate i energetske uštede te neće moći osigurati održivost projekta što će rezultirati financijskim korekcijama. Iz navedenog razloga Naručitelj zahtijeva veći stupanj sigurnosti. Bankarska garancija se traži jer je instrument osiguranja izvršenja obveze visokog stupnja sigurnosti za korisnika, jer sadrži bezuvjetnu obvezu banke na isplatu po zahtjevu korisnika ako se ispune uvjeti navedeni u garanciji. Osnovna prednost bankarske garancije pred drugim instrumentima osiguranja izvršenja obveza je da bankarska garancija korisniku omogućava brzu i efikasnu realizaciju obeštećenja u slučaju da ugovorna strana iz temeljnog posla ne izvrši obvezu, bez dugotrajnih i skupih sudskih ili arbitražnih sporova. Navedeni instrument osiguranja je opće prihvaćena praksa u Europi i svijetu.

Također, Naručitelj smatra da bi nabavka sustava ove vrijednosti, kompleksnosti i očekivanog životnog vijeka bez zatraženog bankarskog jamstva Ponuditelja bio neodgovoran potez Naručitelja prema svojim dioničarima, investitorima, zaposlenicima, Republici Hrvatskoj i Europskoj Uniji.

Što se tiče samog trajanja bankarske garancije, Naručitelj je kao kriterij odabira odabrao ekonomski najpovoljniju ponudu upravo iz razloga što želi osigurati dugoročno najbolju vrijednost za novac između ostalog temeljem kvalitete, funkcionalnih značajki i operativnih troškova te želi osigurati da će isti biti funkcionalan čitav period ponuđenog jamstvenog roka, a što će osigurati instrumentom osiguranja za čitav period ponuđenog jamstvenog roka. Odluku o trajanju jamstvenog roka donosi sam Ponuditelj, a Naručitelju je u svrhu uspješne realizacije projekta u cilju da dobije dugoročno najbolji mogući sustav i stoga je transparentno raspisao tražene uvjete i kriterije. Osim navedenog, Naručitelj je u svrhu usklađenosti s načelom tržišnog natjecanja omogućio kako se navodi u točki 7.2 Dokumentacije za nadmetanje da ponude predaju čak i Ponuđači koji za kriterij Jamstveni rok ponude 0 (nula) godina, odnosno, dostava ponuda omogućena je čak i onim Ponuditeljima koji nisu u mogućnosti uopće ponuditi jamstveni rok: „*Ponuditelji koji za kriterij Jamstveni rok (J) ponude 0 godina bit će prihvatljivi Ponuditelji po ovom kriteriju...*“

Nadalje, Naručitelj nije obveznik Zakona o javnoj nabavi već je u postupku nabave dužan primijeniti propise navedene u Dodatku 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi te samom tom činjenicom u postupku nabave ne krši Zakon o javnoj nabavi, ali se unatoč tome što nije obveznik Zakona o javnoj nabavi vodio njime kao smjernicom pri raspisivanju Dokumentacije za nadmetanje. Konkretno kao smjernice je koristio sljedeće članke Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16):

„ODJELJAK E JAMSTVA

Članak 214.

(1) Javni naručitelj može od gospodarskog subjekta zahtijevati dostavu sljedećih jamstava:

1. jamstvo za ozbiljnost ponude, za slučaj odustajanja ponuditelja od svoje ponude u roku njezine valjanosti, nedostavljanja ažuriranih popratnih dokumenata sukladno članku 263. ovoga Zakona, neprihvatanja ispravka računske greške, odbijanja potpisivanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ili nedostavljanja jamstva za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na sklapanje i izvršenje

2. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na izvršenje, za slučaj povrede ugovornih obveza

3. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora na temelju okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum ne obvezuje, za slučaj povrede ugovornih obveza

4. jamstvo za povrat avansa

5. jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku, za slučaj da nalogoprimac u jamstvenom roku ne ispuní obveze otklanjanja nedostataka koje ima po osnovi jamstva ili s naslova naknade štete“

Iz navedenog članka vidljivo je kako Naručitelj u potpunosti ima pravo tražiti jamstvo za otklanjanje nedostataka za čitav period trajanja jamstvenog roka.

Visina svih jamstva navedenih u Dokumentaciji za nadmetanje također je u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi:

„Članak 215.

(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.

(2) Javni naručitelj određuje jamstvo za ozbiljnost ponude u apsolutnom iznosu koji ne smije biti viši od 3% procijenjene vrijednosti predmeta nabave odnosno grupe predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

(3) Javni naručitelj ne smije zahtijevati jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost. “

Kako je uplata depozita također visok stupanj financijske zaštite i osiguranja realizacije provedbe projekta, Naručitelj će uz bankarsku garanciju koja je minimalni stupanj adekvatnog osiguranja dozvoliti i uplatu depozita na račun Naručitelja.

Sukladno svemu prethodno navedenom vidljivo je kako su svi propisi Dodatka 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi u potpunosti su zadovoljeni.

PITANJE 6:

Uvjet Naručiitelja:

„Prilog 4, Prijedlog ugovora

BANKARSKA GARANCIJA ZA JAMSTVENI ROK SUSTAVA

Članak 11.

Izvođač daje bankarsku garanciju na kompletni sustav (radove i opremu) fotonaponske elektrane, što uključuje svu opremu i radove potrebne za ispravan rad fotonaponske elektrane i funkcionalnosti sustava na način da isti isporučuje traženi rezultat sukladno članku 17. prijedloga Ugovora u trajanju od _____ godina.

Ako je na pojedini dio fotonaponske elektrane isteklo ponuđeno tvorničko jamstvo definirano troškovnikom, trošak nabavke novog dijela pokriven je ovim jamstvom u ponuđenom periodu jamstvenog roka.“

Prilog 4., Prijedlog ugovora, obvezuje ponuditelja da o svom trošku i riziku produžuje jamstvo na sve proizvode koje je ugradio (fotonaponski paneli, inverteri, itd.) u slučaju da jamstvo na sustav produžuje duže od jamstvenih rokova na proizvode. Predmetnim se zahtjevom značajno nadilazi sve profesionalne uzance i poslovnu praksu u Europi i Svijetu. Ponuditelj može i mora odgovarati isključivo za funkcioniranje cijelog sustava unutar ponuđenog jamstvenog roka te o svom trošku uklanjati nedostatke koje elektrana ima. Međutim, ta odgovornost ne uključuje kupnju opreme koja se pokvari izvan jamstvenog roka proizvođača. U tome slučaju odabrani ponuditelj o svom trošku dijagnosticira i ugradi neispravnu opremu, ali naručitelj istu nabavlja i kupuje o svom trošku.

Dodatno, uvjet obvezne dostave bankarske garancije kao garancije za jamstveni rok sustava omogućavanja dostave alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice ponuđača, značajno se nadilazi predmet ugovora te se direktno krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi, načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.)

Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Posebno spornim smatra se ovakav obavezan uvjet iz razloga što je Naručitelj jamstveni rok uvrstio u kriterije za odabir ponude te je ponuditeljima omogućio da ponude 15 godina jamstva na sustav kako bi na taj način realizirali najveći mogući broj bodova na tom temelju. Apsolutno je nerazmjerno predmetu nabave obaveza ponuditelja da Naručitelju isporučuje bankarske garancije svih 15 godina koliko traje jamstvo. Riječ je o nezabilježenoj poslovnoj praksi izuzev u javnim nabavama koje u Republici Hrvatskoj provode naručitelji za koje je sunčane elektrane projektiralo društvo koje je projektiralo i predmetnu sunčanu elektranu, a u svojstvu podugovaratelja društva temeljem čijih su usluga naručitelji ishodili bespovratna sredstva, pripremili javne nabave te koje posljedično od istih naručitelja bude odabrano i kao najbolji ponuđač.

Naručitelju se preporučuje micanje sporne odredbe kojom bi dobavljač morao jamčiti za ugrađenu opremu izvan jamstvenog roka proizvođača opreme kako bi jamstveni rok sustava uključivao isključivo jamstvo na sustav, a ne i jamstvo na opremu izvan jamstvenog roka proizvođača opreme. Dodatno, naručitelju se preporučuje i omogućavanje alternativnog instrumenta u vidu od javnog bilježnika ovjerene zadužnice.

ODGOVOR 6:

Naručitelj smatra kako je dostava bankarske garancije minimalni adekvatni stupanj financijske zaštite te budući da se radi o predmetu nabave visoke procijenjene vrijednosti u iznosu od 8.871.275,00 HRK bez poreza na dodanu vrijednost i kompleksnosti izvedbe. Traženi stupanj zaštite u potpunosti je razmjeran veličini, prirodi i složnosti nabave i ugovora, a visina jamstva razmjerna je predmetu nabave čime se u potpunosti primjenjuje načelo razmjernosti.

Naručitelj želi pojasniti kako je zadužnica valjan instrument osiguranja, međutim u slučaju da izdavatelj jamstva nema dovoljno sredstava na poslovnom računu Naručitelj se dovodi u eventualni rizik nemogućnosti realizacije naplate. U tom slučaju ukoliko dođe do potencijalnog kvara, a Izvođač ne izvrši svoje obveze, Naručitelj neće biti u mogućnosti realizirati pokazatelje uspješnosti koji se odnose na financijske rezultate i energetske uštede te neće moći osigurati održivost projekta što će rezultirati financijskim korekcijama. Iz navedenog razloga Naručitelj zahtijeva veći stupanj sigurnosti. Bankarska garancija se traži jer je instrument osiguranja izvršenja obveze visokog stupnja sigurnosti za korisnika, jer sadrži bezuvjetnu obvezu banke na isplatu po zahtjevu korisnika ako se ispune uvjeti navedeni u garanciji. Osnovna prednost bankarske garancije pred drugim instrumentima osiguranja izvršenja obveza je da bankarska garancija korisniku omogućava brzu i efikasnu realizaciju obeštećenja u slučaju da ugovorna strana iz temeljnog posla ne izvrši obvezu, bez dugotrajnih i skupih sudskih ili arbitražnih sporova. Navedeni instrument osiguranja je opće prihvaćena praksa u Europi i svijetu.

Također, Naručitelj smatra da bi nabavka sustava ove vrijednosti, kompleksnosti i očekivanog životnog vijeka bez zatraženog bankarskog jamstva Ponuditelja bio neodgovoran potez Naručitelja prema svojim dioničarima, investitorima, zaposlenicima, Republici Hrvatskoj i Europskoj Uniji.

Što se tiče samog trajanja bankarske garancije, Naručitelj je kao kriterij odabira odabrao ekonomski najpovoljniju ponudu upravo iz razloga što želi osigurati dugoročno najbolju vrijednost za novac između ostalog temeljem kvalitete, funkcionalnih značajki i operativnih troškova te želi osigurati da će isti biti funkcionalan čitav period ponuđenog jamstvenog roka, a što će osigurati instrumentom osiguranja za čitav period ponuđenog jamstvenog roka. Odluku o trajanju jamstvenog roka donosi sam Ponuditelj, a Naručitelju je u svrhu uspješne realizacije projekta u cilju da dobije dugoročno najbolji mogući sustav i stoga je transparentno raspisao tražene uvjete i kriterije. Osim navedenog, Naručitelj je u svrhu usklađenosti s načelom tržišnog natjecanja omogućio kako se navodi u točki 7.2 Dokumentacije za nadmetanje da ponude predaju čak i Ponuđači koji za kriterij Jamstveni rok ponude 0 (nula) godina, odnosno, dostava ponuda omogućena je čak i onim Ponuditeljima koji nisu u mogućnosti uopće ponuditi jamstveni rok: „*Ponuditelji koji za kriterij Jamstveni rok (J) ponude 0 godina bit će prihvatljivi Ponuditelji po ovom kriteriju...*“

Naručitelj je analizom tržišta ustanovio da je zahtijevanje dugogodišnjeg jamstvenog roka i bankovna garancija uobičajena praksa kod nabava ovakvih sustava pogotovo imajući u vidu kompleksnost i dugi očekivani životni vijek sustava.

Analizom tržišta i propisa Naručitelj je ustanovio da se kriterij jamstvenog roka boduje kroz ENP čime se poštuje načelo jednakog postupanja i zabrane diskriminacije, tj. svakom potencijalnom ponuditelju ostavljen je slobodni izbor nuđenja jamstvenog roka.

Dokumentacijom za nadmetanje definirano je da maksimalni ponuđeni jamstveni rok može biti 15 godina te svaki potencijalni ponuditelj može ponuditi jamstveni rok u rasponu od 0 (nula) do 15 (godina) što znači da se nikoga ne ograničava.

Također, kako je definirano prijedlogom ugovora, Naručitelj će osigurati elektranu, osiguranje elektrane nije obaveza ponuditelja, stoga navedeni komentar o dvostrukom osiguranju ne stoji.

Nadalje, Naručitelj nije obveznik Zakona o javnoj nabavi već je u postupku nabave dužan primijeniti propise navedene u Dodatku 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi te samom tom činjenicom u postupku nabave ne krši Zakon o javnoj nabavi, ali se unatoč tome što nije obveznik Zakona o javnoj nabavi vodio njime kao smjernicom pri raspisivanju Dokumentacije za nadmetanje. Konkretno kao smjernice je koristio sljedeće članke Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16):

„ODJELJAK E JAMSTVA

Članak 214.

(1) Javni naručitelj može od gospodarskog subjekta zahtijevati dostavu sljedećih jamstava:

1. jamstvo za ozbiljnost ponude, za slučaj odustajanja ponuditelja od svoje ponude u roku njezine valjanosti, nedostavljanja ažuriranih popratnih dokumenata sukladno članku 263. ovoga Zakona, neprihvatanja ispravka računske greške, odbijanja potpisivanja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ili nedostavljanja jamstva za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na sklapanje i izvršenje

2. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum obvezuje na izvršenje, za slučaj povrede ugovornih obveza

3. jamstvo za uredno ispunjenje ugovora na temelju okvirnog sporazuma ako okvirni sporazum ne obvezuje, za slučaj povrede ugovornih obveza

4. jamstvo za povrat avansa

5. jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku, za slučaj da nalogoprimac u jamstvenom roku ne ispuní obveze otklanjanja nedostataka koje ima po osnovi jamstva ili s naslova naknade štete“

Iz navedenog članka vidljivo je kako Naručitelj u potpunosti ima pravo tražiti jamstvo za otklanjanje nedostataka za čitav period trajanja jamstvenog roka.

Visina svih jamstva navedenih u Dokumentaciji za nadmetanje također je u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi:

„Članak 215.

(1) Slučajevi za koje se jamstvo zahtijeva moraju biti povezani s predmetom nabave, a visina jamstva razmjerna predmetu nabave.

(2) Javni naručitelj određuje jamstvo za ozbiljnost ponude u apsolutnom iznosu koji ne smije biti viši od 3% procijenjene vrijednosti predmeta nabave odnosno grupe predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe.

(3) Javni naručitelj ne smije zahtijevati jamstvo za uredno ispunjenje ugovora u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost. “

Kako je uplata depozita također visok stupanj financijske zaštite i osiguranja realizacije provedbe projekta, Naručitelj će uz bankarsku garanciju koja je minimalni stupanj adekvatnog osiguranja dozvoliti i uplatu depozita na račun Naručitelja.

Sukladno svemu prethodno navedenom vidljivo je kako su svi propisi Dodatka 2 - Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi u potpunosti su zadovoljeni.

PITANJE 7:

Uvjet Naručiitelja:

„Prilog 4, Prijedlog ugovora

Članak 14.

Jamstvo se daje na kompletni sustav (radove i opremu) fotonaponske elektrane, što uključuje svu opremu i radove potrebne za ispravan rad fotonaponske elektrane i funkcionalnosti sustava na način da isti isporučuje traženi rezultat sukladno članku 17. Ugovora.

Ako je na pojedini dio fotonaponske elektrane isteklo ponuđeno tvorničko jamstvo definirano troškovnikom, trošak nabavke novog dijela pokriven je ovim jamstvom u ponuđenom periodu jamstvenog roka.

Naručiitelj zadržava pravo da u periodu ponuđenoga jamstvenoga roka Izvođača obavijesti o primijećenim nedostacima, te je Izvođač obavezan započeti s otklanjanjem nedostataka u roku od 1 (jednog) kalendarskog dana po obavijesti/pozivu Naručiitelja.

Ukoliko se nedostatak, zbog kojeg je proizvodni kapacitet elektrane smanjen, ne otkloni u roku 30 (trideset) kalendarskih dana, Izvođač je obavezan nadoknaditi Naručiitelju troškove povećanog otkupa električne energije za razdoblje kad je elektrana bila izvan funkcije ili ograničenog kapaciteta. Količina električne energije koju je Naručiitelj zbog nedostataka elektrane morao dokupiti izračunati će se po formuli $E = D * Epd * (1 - Ep/Eu)$ (kWh) gdje je:

D= broj dana kada je elektrana bila van funkcije

Epd= prosječna dnevna proizvodnja elektrane od početka rada do pojave nedostatka (kWh)

Ep= Proizvodni kapacitet elektrane (%)

Eu= Ukupni kapacitet elektrane (%)“

Predmetni članak Priloga 4, Prijedlog ugovora, značajno nadilazi predmet ugovora, poslovne uzance i praksu prilikom gradnje sunčanih elektrana i nezabilježen je u poslovnoj praksi u Republici Hrvatskoj na poslovima koji odgovaraju predmetnu ove javne nabave. Društva koja vrše poslove koji su ekvivalentni ovom predmetnu nabave ne produžuju jamstvo na isporučenu opremu u vlastitom aranžmanu na poziv naručiitelja već se standardna jamstva doplaćuju na odabrani broj godina prilikom kupnje opreme te se kao takvo prenosi na Naručiitelja. Apsolutno je nerazmjerno predmetu nabave obavezati ponuditelja da u slučaju pružanja jamstva na funkcioniranje sustava iste obvezuje da na sebe preuzmu i jamstvo za samu opremu koja je predmetom jamstvenih uvjeta proizvođača. Dakle, ponuditelji mogu ponuditi jamstvo na kompletni sustav na maksimalnih 15 godina koliko je sustavom bodovanja omogućeno, ali ne mogu biti prisiljeni na sebe preuzeti obvezu jamstva na opremu izvan redovnih jamstvenih rokova proizvođača.

Dakle, ponuditelj jamči da će sustav funkcionirati, a u slučaju bilo kakve greške unutar jamstvenog roka kompletnog sustava, ponuditelj će pristupiti ispravljanju te greške, ali u slučaju da je do greške došlo uslijed kvara na opremi kojoj je isteklo proizvođačko jamstvo, usluga montaže i demontaže biti će izvršena na teret ponuditelja, ali će trošak dopreme i kupnje snositi Naručiitelj kao što je poslovna praksa i standardna uzanca industrije u Republici Hrvatskoj, Europi i Svijetu.

U slučaju da Naručiitelj želi određen broj godina jamstvenog roka i na samu ili svu ugrađenu opremu, dužan je to zatražiti posebno unutar roka jamstva za opremu (npr. 15 godina proizvođačkog jamstva na invertore i/ili fotonaponske panele), a ne na funkcioniranje kompletnog sustava.

Dodatno, na ovaj se način direktno krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi, načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.)

Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se

može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Zaključno, riječ je o riziku od kojeg se vlasnici sunčanih elektrana standardno osiguravaju ugovaranjem police osiguranja s osiguravajućom kućom kao dio redovitog godišnjeg osiguranja sunčane elektrane. Ovakva nametnuta klauzula značila bi i dvostruko osiguranje štete što u osiguranju nije dozvoljeno te se predlaže njeno brisanje iz Priloga 4, Prijedlog ugovora.

ODGOVOR 7:

Naručitelj u potpunosti odbija navedeni komentar.

Naručitelj je analizom tržišta ustanovio da je zahtijevanje dugogodišnjeg jamstvenog roka i bankovna garancija na isti uobičajena praksa kod nabava ovakvih sustava pogotovo imajući u vidu kompleksnost i dugi očekivani životni vijek sustava.

Analizom tržišta i propisa Naručitelj je ustanovio da se kriterij jamstvenog roka boduje kroz ENP čime se poštuje načelo jednakog postupanja i zabrane diskriminacije, tj. svakom potencijalnom ponuditelju ostavljen je slobodni izbor nuđenja jamstvenog roka.

Dokumentacijom za nadmetanje definirano je da maksimalni ponuđeni jamstveni rok može biti 15 godina te svaki potencijalni ponuditelj može ponuditi jamstveni rok u rasponu od 0 (nula) do 15 (godina) što znači da se nikoga ne ograničava.

Također, kako je definirano prijedlogom ugovora, Naručitelj će osigurati elektranu, osiguranje elektrane nije obaveza ponuditelja, stoga navedeni komentar o dvostrukom osiguranju ne stoji.

PITANJE 8:

Uvjet Naručitelja:

„Prilog 4, Prijedlog ugovora

Članak 17.

Izvođač jamči Naručitelju referentnu godišnju proizvodnju integrirane fotonaponske elektrane iz Članka 1. ovog ugovora u iznosu 1.247.965 kWh. Trajanje jamstva referentne godišnje proizvodnje integrirane fotonaponske elektrane iz Članka 1. ovog ugovora iznosi ____ godina (unijeti broj godina iz ponude, kriterij „Jamstveni rok (J)“), računajući od dana primopredaje elektrane.

Naručitelj ne ulazi u način (radovi, oprema, tehnologija, metode i slično) kako će Izvođač osigurati jamčenu proizvodnju za ponuđeni broj godina.

Za osiguravanje jamčene proizvodnje Naručitelj u periodu ponuđenog jamstvenog roka nema dodatnih obaveza i aktivnosti osim obaveza definiranih u Članku 15. ovoga Ugovora.

Izvođač se obvezuje nadoknaditi Naručitelju izgubljeni prihod razlike od planiranog prihoda u odnosu na referentnu godinu ukoliko je razlika proizvodnje integrirane fotonaponske elektrane iz Članka 1. ovog Ugovora, u normalnom radu i bez kvarova, veća od 10% (deset posto) u odnosu na referentnu proizvodnju od 1.247.965 kWh.

Očekivana godišnja proizvodnja integrirane fotonaponske elektrane iz Članka 1, ovog Ugovora umanjuje se godišnje za 1% (jedan posto) u odnosu na proizvodnju integrirane fotonaponske elektrane iz prethodne godine zbog degradacije snage fotonaponskih modula. Za prvu godinu rada fotonaponske elektrane kao očekivana godišnja proizvodnja uzima se proizvodnja referentne godine.

Cijena kWh za izgubljeni prihod definira se kao važeća cijena kWh električne energije Naručitelja za promatranu godinu uvećana za naknadu za obnovljive izvore energije. “

Naručitelj je prilikom objave prvih pitanja i odgovora u odgovoru 23 izbjegao direktno odgovoriti na detaljno postavljeno i pojašnjeno pitanje već je pristupio izmjeni predmetnog članka 17. bez da je suštinski ispravio sve nedostatke predmetnog Priloga 4, Prijedlog ugovora. Stoga ovim putem

ponavljamo i dodatno razrađujemo pitanje s osvrtnom zašto ovakav Prilog 4, Prijedlog ugovora, nije moguće provesti u stvarnosti.

Izmjenjeni članak nije prihvatljiv jer značajno nadilazi predmet ugovora, poslovne uzance i praksu prilikom gradnje sunčanih elektrana te se direktno krši Dodatak 2., Postupci nabave za osobe koje nisu obveznici zakona o javnoj nabavi, načelo tržišnog natjecanja u smislu članaka 101. i 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (pročišćene inačice Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije SL C 83, 30.3.2010.)

Kršenje predmetne odredbe kažnjivo je sukladno točki 9., Dodatka 1.5., Pravila o financijskim korekcijama, koja propisuje zabranu postavljanja uvjeta i zahtjeva koje moraju ispunjavati potencijalni ponuditelji, a koji nisu povezani s predmetom ugovora i nisu razmjerni predmetu ugovora te kada se može se dokazati da minimalna razina sposobnosti za određeni ugovor nije povezana s predmetom ugovora niti su razmjerne predmetu ugovora pri čemu se ne osigurava jednak pristup ponuditeljima ili to ima učinak stvaranja neopravdanih prepreka otvaranju nabave za tržišno natjecanje.

Proizvodnja sunčane elektrane ovisi o nizu faktora, a od kojih su u ovom slučaju najbitniji:

1. Dinamika potrošnje električne energije na lokaciji
2. Stanje sunčane elektrane i način održavanja
3. Status redovnog pogona

Ad. 1 Dinamika potrošnje električne energije na lokaciji

U glavnom projektu na 15 stranici stoji:

„Snaga fotonaponske elektrane je 1000,0 kW na AC strani, odnosno 1223,1 kW na DC strani.

Izlazna snaga fotonaponske elektrane prema mreži softverski je ograničena na 490,0 kW.“

Ukoliko bi sunčana elektrana instalirana snage 1.223,10 kW na DC strani proizvodila projektiranih 1.247.965 kWh, tada bi takva sunčana elektrana imala specifičnu proizvodnost od 1.020.33 kWh/kWp godišnje. Smatramo kako je projektirana vrijednost sunčane elektrane na lokaciji teoretski realna, ali je iznimno upitna stvarna godišnja proizvodnja sunčane elektrane koja će biti realizirana u praksi.

Naime, sunčana elektrana ne posjeduje prethodnu elektroenergetsku suglasnost izdanu od HEP ODS d.o.o. na 1.000,00 kW koliko iznosi AC snaga elektrane već je ista softverski limitirana na samo 490,00 kW što je sukladno izdanoj prethodnoj elektroenergetskoj suglasnosti. Aktivna limitacija snage elektrane s 1.000,00kW na AC strani na, od HEP ODS d.o.o. maksimalno dozvoljenih 490,00kW, znači da sunčana elektrana može realizirati svoju projektiranu proizvodnju jedino u slučaju kada je angažirana snaga naručitelja na lokaciji veća ili jednaka 510,00kW. To konkretno znači da Naručitelj za svo vrijeme rada sunčane elektrane mora imati angažiranu snagu (snagu koju on kao potrošač aktivno koristi svojim redovnim poslovanjem) na lokaciji veću ili jednaku 510,00kW odnosno svih 365 dana u godini uključujući sve vikende, praznike i blagdane.

U svakom drugom slučaju (redoviti i izvanredni remont postrojenja naručitelja, neradni dani, blagdani, godišnji odmori, smanjenje opsega poslovanja odnosno smanjenje angažirane snage naručitelja u svojstvu potrošača lokaciji naručitelja iz bilo kojeg razloga) sunčana elektrana neće raditi svojim punim kapacitetom radi aktivne limitacije snage te će uslijed toga ukupna godišnja proizvodnja elektrane biti manja od projektirane.

To su sve slučajevi na koje ponuđač nema apsolutno nikakav utjecaj, a temeljem predmetne odredbe prijedloga ugovora dužan je nadoknaditi gubitak radi smanjenog rada sunčane elektrane.

Prema gore navedenom, obveza iz članka 17., Prijedlog ugovora, u direktnoj je koliziji s glavnim projektom i stavlja ponuditelja u situaciju da mora jamčiti za proizvodnju sunčane elektrane te nadoknaditi financijski gubitak u slučaju da je proizvodnja 10% manja od projektirane, a sam ponuditelj nema nikakav utjecaj niti odgovornost na razloge koji do takvog slučaja mogu dovesti.

Ad. 2. Stanje sunčane elektrane i način održavanja

Prilogom 4, Prijedlogom ugovora, nije definirano što sve podrazumijeva održavanje elektrane i čija je to odgovornost. Štoviše, člankom 17. predmetnog prijedloga ugovora, Naručitelja zauzima benevolentan stav i iskazuje nezainteresiranost za stanje sunčane elektrane s obzirom da jasno konstatira kako „Naručitelj ne ulazi u način (radovi, oprema, tehnologija, metode i slično) kako će Izvođač osigurati jamčenu proizvodnju za ponuđeni broj godina.“. Iz predmetne odredbe vidi se nezainteresiranost Naručitelja za kvalitetnim održavanjem sunčane elektrane, a redoviti godišnji servisi i pranje sunčane elektrane osnova su dugovječnosti i visoke razine proizvodnje sunčane elektrane.

Dodatno, dispozicija elektrane u glavnom projektu, stranica 55., ne prikazuje potrebne razmake za održavanje i čišćenje elektrane te nisu vidljive termičke dilatacije između panela. Predmetna dispozicija ne prikazuje niti potreban odmak fotonaponskih panela od ruba krova. Sve to utječe na mogućnost redovitog održavanja, buduće funkcioniranja i proizvodnost sunčane elektrane, a izvan je utjecaja ponuditelja dok je sva odgovornost svedena na ponuditelja koji je dužan jamčiti za proizvodnost elektrane i nadoknađivati eventualnu štetu u slučaju proizvodnje koja je 10% manja od projektirane.

Uz to, Naručitelj u odgovoru 23 konstatira i slijedeće:

„U svrhu izbjegavanja navedenih teoretskih scenarija u komentaru potencijalnog ponuditelja te dodatnog pojašnjenja, nadopunjeni su Članci 14., 15., 16. i 17. u prijedlogu Ugovora u kojem su detaljnije definirane obveze Naručitelja i Izvođača po predmetnom pitanju.“

Ad 3. Status redovnog pogona

Detaljno obrazloženo u pitanju broj 13.

S obzirom da gore naveden odgovor pokazuje nedovoljno razumijevanje funkcioniranja sunčanih elektrana s ugrađenom aktivnom limitacijom snage, Naručitelju skrećemo pozornost kako je projektirane vrijednosti sunčane elektrane moguće jamčiti na način da ponuditelj snosi odgovornost i financijski obeštećuje Naručitelja isključivo u slučaju da se sunčana elektrana održava o trošku Naručitelja i to sukladno primljenim uputama koje bi isporučio ponuditelj te uz obvezno micanje aktivne limitacije snage kako potrošnja električne energije na lokaciji od strane Naručitelja ne bi u nikojem slučaju mogla utjecati na proizvodnost sunčane elektrane! Tek tada bi sunčana elektrana radila autonomno i sukladno projektiranim vrijednostima i izvedenom stanju.

Naručitelju se preporučuje izbacivanje kompletnog članka 17., Priloga 4., Prijedloga ugovora.

S obzirom na iznimno mnogo nedorečenosti u projektnoj dokumentaciji, traži se detaljno i precizno pojašnjenje idućih pitanja.

ODGOVOR 8:

Naručitelj u potpunosti odbija navedeni komentar.

Dokumentacijom za nadmetanje i prijedlogom ugovora jasno su raspisani prava i obaveze Naručitelja i Ponuditelja/Izvođača. Spomenuti navedeni scenariji smanjenja proizvodnje ugrađeni su u prijedlogu ugovora te u tim situacijama Naručitelj preuzima odgovornost.

PITANJE 9:

Predmet nabave nije jasno i jednoznačno definiran što je podložno financijskoj korekciji sukladno Dodatku 1.5, Pravila o financijskim korekcijama, točka 11. Nedostatna definicija predmeta ugovora. Opis u pozivu na dostavu ponuda ili u dokumentaciji o nabavi nedostatan je potencijalnim ponuditeljima za određivanje predmeta ugovora. Isto je vidljivo iz odgovora 24 i 25 prve objave pitanja i odgovora:

„ODGOVOR 24:

Predmet nabave nije projektiranje nego nabava već isprojektiranog sustava.

Naručitelj je upoznat sa načinom postavljanja panela. Naručitelj je „landscape“ orijentacijom postavljanja, zbog dimenzija raspoložive krovne površine i situacije na krovu, osigurao veću DC snagu elektrane. Drugim riječima, više panela stane na raspoloživu krovnu površinu kada se slažu sa „landscape“ orijentacijom.

Ovakvim dizajnom sustava postižu se bolji financijski i energetske pokazatelji projekta te će odabrani Izvođač morati, sukladno projektu, na taj način ugraditi fotonaponske module.

ODGOVOR 25:

U glavnom projektu nisu predviđeni razmaci te će definirani u Izvedbenom projektu fotonaponske elektrane, u koordinaciji sa odabranim Izvođačem radova. Raspoloživa krovna površina dovoljna je za sve potrebne razmake i požarne putove na krovu te smještaj svih predviđenih solarnih panela definiranih u članku 2., 3., 4. i 5. Prijedloga ugovora kao i osiguravanje referentne proizvodnje predviđene fotonaponske elektrane.“

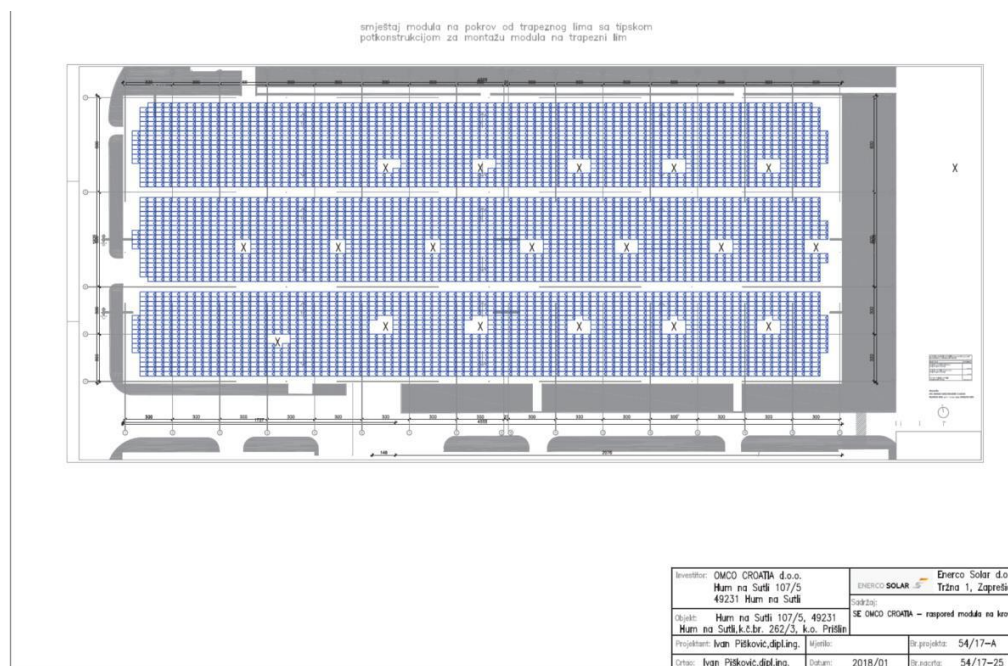
ODGOVOR 33:

U glavnom projektu nisu predviđeni razmaci te će isti biti definirani u Izvedbenom projektu fotonaponske elektrane, u koordinaciji sa odabranim Izvođačem radova. Raspoloživa krovna površina dovoljna je za sve potrebne razmake i požarne putove na krovu te smještaj svih predviđenih solarnih panela definiranih u članku 2., 3., 4. i 5. Prijedloga ugovora kao i osiguravanje referentne proizvodnje predviđene fotonaponske elektrane.“

Prema priloženoj dispoziciji u glavnom projektu (br. nacrt 54/17-25, SE OMCO CROATIA – raspored modula na krovu), nema dodatnog mjesta kojim bi se predvidjeli razmaci slobodnih prostora za servisne, odnosno požarne puteve koji se moraju zadovoljiti. Slobodni prostor za ostvarivanje potrebnih razmaka može se postići samo oduzimanjem panela s krovne površine.

U slučaju da neće postojati dovoljno mjesta, a izvedbeni projekt još uvijek nije izrađen niti je dostavljen potencijalnim ponuditeljima, te će biti potrebno ukloniti određeni broj fotonaponskih panela, kompletan proračun proizvodnosti sunčane elektrane postaje bespredmetan i netočan kao i obveza ponuditelja za realizaciju projektirane vrijednosti proizvodnje sunčane elektrane (Prilog 4, Prijedlog ugovora).

Dodatno, odgovorima 24 Naručitelj jasno i nedvojbeno daje do znanja kako se ovdje ne traži projektiranje već isključivo nabava isprojektiranog sustava! Međutim, već u idućem odgovoru broj 25 Naručitelj nedvojbeno iskazuje kako projektirani sustav nije konačan sustav već će isti biti definiran izradom izvedbenog projekta s odabranim ponuditeljem nakon što isti bude odabran! Dakle, u ovom se trenutku ne zna kako bi sunčana elektrana uopće trebala izgledati te stoga ponuditelji nisu u mogućnosti izraditi precizne ponude za predmet ove javne nabave!

Slika 1. Dispozicija sunčane elektrane preuzeta iz Glavnog projekta

Naručitelju se predlaže odustajanje od predmetne javne nabave te usklađivanje kompletne projektne dokumentacije te ponovna objava javne nabave u trenutku kada će predmet javne nabave biti jasno i jednoznačno definiran što je osnovni preduvjet za sastavljanje ponuda od strane potencijalnih ponuditelja. U svakom drugom slučaju otvara se sumnja u realizaciju javne nabave s umjetno stvorenim uvjetima koji pogoduju unaprijed odabranom ponuditelju, društvu koje je projektiralo sunčanu elektranu.

ODGOVOR 9:

Naručitelj u potpunosti odbija navedeni komentar.

Sustav je projektiran i jasno definiran Glavnim projektom i Troškovnikom.

Kao kod svakog izvođenja tehničkog sustava ili predmeta građenja, Glavni i Izvedbeni projekt definiraju različite razine detalja potrebnih za pravilno izvođenje sustava te kasnije osiguravanje tražene funkcionalnosti. Glavni projekt je obvezatan dio dokumentacije koji je nužan kako za prikaz izvedivosti tehničkog rješenja, tako i za dobivanje različitih dozvola za izgradnju ili za prijavu projekta na različite natječaje, što je i ovdje bio slučaj.

Izvedbeni projekt je vrsta projekta koja nije nigdje uvjetovana, ali će puno bolje poslužiti kod izvedbe zahvata ili predmeta građenja, u usporedbi sa glavnim projektom. Izvedbenim projektom razrađuje se tehničko rješenje dano glavnim projektom te isti mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom.

Naručitelj je svakom potencijalnom ponuditelju omogućio pregled lokacije sukladno Dokumentacijom za nadmetanje.

PITANJE 10:

Ovdje ponavljamo pitanje na koje je već odgovoreno, ali na način da Naručitelj nije odgovarao na pitanje već je naveo karakteristike koje se ponuditelj pitanjem nije osvrnuo.

„*PITANJE 26:*

Glavni priključni kabel elektrane jest značajno poddimenzioniran jer se radi o polaganju u zemlju te isti ne zadovoljava normu HD 384.5.523 S2.

Molimo detaljno pojašnjenje i dokaz usklađenosti glavnog priključnog kabela s pozitivnim zakonskim propisima.

ODGOVOR 26:

Odabrani kabel je energetski distribucijski kabel za statičnu upotrebu na otvorenom (sa zaštitom od direktnog ultraljubičastog zračenja), pod zemljom, u vodi, unutar objekata, u kabelskim kanalima, u betonu, u uvjetima gdje se ne očekuju teža mehanička opterećenja, pogotovo vlačna istezanja.

Upotrebljava se u industrijskim pogonima, gradskim mrežama i drugim električnim postrojenjima.

Odabrani kabel zadovoljava norme za kabelske instalacije:

RN HD 603 S1

DIN VDE 0276 dio 603

IEC 60502-1

te je u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima RH. “

S obzirom da je pitanje ostalo neodgovoreno, slijedi detaljno pojašnjenje.

Dakle, odgovor 26 koji je Naručitelj dao se ne odnosi na postavljeno pitanje 26 jer se to pitanje ne bavi tipom kabela već dimenzioniranjem potrebnog presjeka kabela. Naime, predloženi kabel je značajno poddimenzioniran te je ukupni presjek nedovoljan za predviđeno strujno opterećenje. Navedena tvrdnja temelji se na spomenutoj normi HD 384.5.523 S2.

Za informaciju, predmetna projektirana žila ima dozvoljeno strujno opterećenje u zemlji od 278A, a prema projektu struja elektrane iznosi reda veličine 1443A što jasno i jednoznačno dokazuje poddimenzioniranost presjeka kabela.

Molimo dostavu izračuna kojim se na jasan i jednoznačan način dokazuje da projektirani kabel posjeduje dovoljan presjek odnosno da je presjek kabela dovoljan za predviđeno strujno opterećenje.

ODGOVOR 10:

Naručitelj u potpunosti odbija navedeni komentar.

Projektom je definirano ispravno tehničko rješenje te se od potencijalnih ponuditelja traži da ponude stavke definirane projektom i troškovnikom.

PITANJE 11:

Ovdje ponavljamo pitanje predviđene zaštite odnosno da li je projektiran glavni prekidač ili sklopka.

„PITANJE 27:

Glavnim projektom je predviđena glavna sklopka elektrane umjesto glavnog prekidača elektrane. Molimo detaljno pojašnjenje opisane opreme i potvrdu ispravnosti projektne dokumentacije.

ODGOVOR 27:

Glavnim projektom definiran je glavni prekidač elektrane (str. 52 glavnog projekta – kompaktni prekidač snage), sukladno izdanoj prethodnoj elektroenergetskoj suglasnosti. Odabrani Izvođač radova u obvezi je izraditi Elaborat podešenja zaštite u kojem će morati definirati podešenja zaštite glavnog prekidača elektrane.“

Na stranici 52. glavnog projekta spominje se kompaktni prekidač snage dok je troškovniku jasno definirana sklopka što nije isto što i prekidač.

Molimo detaljno pojašnjenje opisane opreme i potvrdu ispravnosti i usklađenosti projektne dokumentacije.

ODGOVOR 11:

Naručitelj u potpunosti odbija navedeni komentar.

Projektom je definirano ispravno tehničko rješenje koje je objašnjeno i u prethodnom odgovoru te se od potencijalnih ponuditelja traži da ponude stavke definirane projektom i troškovnikom. Od ponuditelja se očekuje da ponude glavni prekidač elektrane.

PITANJE 12:

U pitanjima i odgovorima prve objave stoji slijedeće:

„PITANJE 4:

Glavnim projektom ni troškovnikom nije navedeno na koji način će se izvesti ograničenje snage elektrane prema elektroenergetskoj mreži pošto je snaga elektrane 1000 kW, a dozvoljena priključna snaga je 490 kW. Pošto se radi o priključku na srednjem naponu (10 kV) kako će se izvesti mjerenje struje i napona na sučelju sa elektroenergetskom mrežom? Postoji mjerno polje na sučelju sa elektroenergetskom mrežom u vlasništvu investitora opremljeno sa strujnim i naponskim transformatorima?

ODGOVOR 4:

Predviđeno je spajanje sustava za nadzor rada elektrane na HEP-ovo brojilo te preuzimanje očitavanja sa brojila i ograničavanje snage u skladu sa trenutnom izlaznom snagom elektrane prema mreži.“

HEP ODS-ovo brojilo je plombirano i u vlasništvu je HEP ODS-a koji ne dozvoljava upotrebu brojila u druge svrhe i za tuđe potrebe. Riječ je o višegodišnjeg praksi društva HEP ODS. S obzirom da je odgovor 4 apsolutna novina u poslovanju HEP ODSa koja odstupa od višedesetljetne prakse HEP ODSa, molimo dostavu pisane potvrde HEP ODSa (dopis, ovjerena izjava, itd.) u kojoj se jasno potvrđuju navodi iz odgovora broj 4.

ODGOVOR 12:

Naručitelj u potpunost odbija navedeni komentar.

Projekt je usklađen sa poslovnom praksom HEP ODS-a te će potencijalni Izvoditelj morati napraviti navedeni postupak.

PITANJE 13:

U pitanjima i odgovorima prve objave stoji slijedeće:

„*PITANJE 30:*

Projektom je predviđena aktivna limitacija snage i to na razini 510,00kW (limitacija s 1.000,00 kW na AC strani na samo 490,00kW predaje u mrežu).

S obzirom da u praksi nije moguće trenutno regulirati snagu i vrlo su vjerojatni kratkotrajni proboji reducirane snage (u trajanju od cca 5 sekundi), da li su projektom predviđena i od strane HEP ODS d.o.o. odobrena kratkotrajna prekoračenja snage značajno iznad prethodnom elektroenergetskom suglasnošću odobrenih 490,00kW?

ODGOVOR 30:

U praksi u normalnom radu elektrane i normalnom radu proizvodnog pogona nije realno za očekivati nagle skokove u snazi koju elektrana isporučuje u elektroenergetsku mrežu HEP-a tako da se očekuje od sustava za nadzor rada elektrane da eventualni proboji dozvoljene snage u kW budu neznatni. S obzirom da je mjerenje u praksi na razini 15-minutnih prosjeka, navedeni proboji ne bi smjeli imati nikakvog utjecaja na prekoračenje snage.

Vezano za zaštitu, s obzirom da je instalirana snaga fotonaponske elektrane 1.000,00 kW, sve predviđene zaštite sa strane mreže su dimenzionirane na snagu od 1.000,00 kW.“

Odgovor 30 jasno je i jednoznačno potvrdio da je Naručitelj svjestan da „se očekuju eventualni proboji, ali da smatra kako nevedeni proboji ne bi smjeli imati nikakvoj utjecaja na prekoračenje snage“. S obzirom na navedeno, pretpostavka Naručitelja kako se nešto vjerojatno neće dogoditi nije bazirana na znanstveno ili praktično potvrđenim postupanjem već stav temelji isključivo na osnovu pretpostavke bez da je u svom poslovanju imao iskustva sa sunčanim elektranama. Naručitelj nema i nije u redovnom pogonu imao sunčanu elektranu za vlastite potrebe, a posebno ne sunčanu elektranu za vlastite potrebe s aktivnom limitacijom snage.

Kako je ponuditelj temeljem Priloga 4, Prijedlog ugovora, dužan odgovarati za proizvodnju sunčane elektrane, a proizvodnja iste ovisi i o tome da li se elektrana uopće nalazi u redovnom pogonu, vrlo je utemeljeno pitanje da li Naručitelj ima projektom predviđena i od HEP ODS d.o.o. odobrena kratkotrajna prekoračenja snage značajno iznad prethodnom elektroenergetskom suglasnošću odobrenih 490,00kW?

U slučaju da Naručitelj takvo odobrenje nema, HEP ODS d.o.o. ima pravo isključiti sunčanu elektranu iz mreže odnosno redovnog pogona, a posljedice štete u vidu nadoknade zbog neproizvodnje ponovno temeljem Priloga 4, Prijedlog ugovora, snosi isključivo ponuditelj koji nema nikakav utjecaj na gore opisanu situaciju.

ODGOVOR 13:

Naručitelj u potpunost odbija navedeni komentar.

Projekt je usklađen sa poslovnom praksom HEP ODS-a te će potencijalni Izvoditelj morati napraviti navedeni postupak.

Dokumentacijom za nadmetanje i prijedlogom ugovora jasno su raspisani prava i obveze Naručitelja i Ponuditelja/Izvođača. Spomenuti navedeni scenariji smanjenja proizvodnje ugrađeni su u prijedlogu ugovora te u tim situacijama Naručitelj preuzima odgovornost.

PITANJE 14:

U pitanjima i odgovorima prve objave stoji slijedeće:

„PITANJE 31:

Preporuka je da se u ovoj fazi isprave sve nepravilnosti u objavljenj dokumentaciji te da ispravljenu dokumentaciju prije objave ispravka dostavite Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost na tzv. „ex ante“ provjeru.

ODGOVOR 31:

Naručitelj smatra da u objavljenj dokumentaciji za nadmetanje nema nepravilnosti, dok su sa novom verzijom dokumentacije za nadmetanje sve eventualne nejasnoće razjašnjene.

Također, Naručitelj je prije objave nabave, dokumentaciju za nadmetanje slao na „ex ante“ provjeru. “

S obzirom da je Naručitelj odbio gotovo sve komentare i prijedloge te zauzeo uglavnom negativan stav oko primljenih pitanja, a koja su poslana u dobroj vjeri i sa ciljem ispravljanja dokumentacija za nadmetanje na način da ista ne bude predmet finansijskih korekcija ili bilo kakve štete za investitora, a u ovom trenutku postoji sumnja u umjetno stvorene uvjete te pogodovanje, ljubazno molimo dostavu dokaza obavljene „ex ante“ provjere objavljene dokumentacija za nadmetanje od strane provedbenog tijela razine 2.

ODGOVOR 14:

Naručitelj odbija navedeni komentar. Naručitelj želi uputiti potencijalnog ponuditelja kako su na web stranici Središnje agencije za financiranje i ugovaranje (SAFU) stranici navedene informacije vezane uz ex-ante kontrolu:

http://www.safu.hr/hr/bilten-br-2-2018/ex-ante-pregled-dokumentacije-o-nabavi?preview=true&s=c5MQRpNZCHRu0vithui_Qg&s2=hQRtugNvuZ0c_iHRQ5MiCp

Na web stranici između ostalih informacija navodi se sljedeće:

„Cilj je ex-ante pregleda dokumentacije o nabavi utvrditi da je dokumentacija o nabavi sukladna primjenjivom zakonodavstvu (HR i EU) i operativnom programu (OPKK).

Kriteriji mjerodavni za uzorkovanje nabava za koje se provodi ex-ante provjera i tko ih provodi (PT2 u čijem se portfelju nalazi projekt ili Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata EU - SAFU):

	Usluge i robe <u>ispod 1M</u> HRK i radovi <u>ispod 5M</u> HRK PVN	Usluge i robe <u>između 1 - 5M</u> HRK i radovi <u>između 5 - 20M</u> HRK PVN	Usluge i robe <u>između 5 - 25M</u> HRK i radovi <u>između 20 - 100M</u> HRK PVN	Usluge i robe <u>iznad 25M HRK i</u> radovi <u>iznad</u> <u>100M HRK PVN</u>
ex-ante	Analiza rizika	DA	DA	DA
Tko?	PT2	PT2	PT2 (i SAFU- Analiza rizika)	SAFU

Budući da procijenjena vrijednost nabave Naručitelja iznosi 8.871.275,00 HRK bez poreza na dodanu vrijednost razvidno je kako je Naručitelj bio u obvezi izvršiti ex-ante te kako je istu realizirao.

Nadalje, Naručitelj nema obvezu potencijalnim ponuditeljima dostaviti dokaze o slanju dokumentacije o nabavi na ex-ante kontrolu. Sva dokumentacija vezana uz predmet nabave relevantna za potencijalne Ponuditelje objavljena je na www.strukturnifondovi.hr te je u potpunosti usklađena sa komentarima i preporukama Središnje agencija za financiranje i ugovaranje u cilju izbjegavanja potencijalnih financijskih korekcija.

PITANJE 15:

Odgovor na PITANJE 1:

Postavili ste toleranciju na dimenzije modula +/- 2% čime limitirate mogućnost da se isporuče moduli manjih dimenzija od specificiranih. To je posebno nejasno jer pod obrazloženjem navodite da ste limitirani raspoloživom površinom krova. Zašto se ne dopuste manje dimenzije modula?

Također navodite da se mogu nuditi moduli visine do 45 mm. Standardna visina modula većine proizvođača je 35 mm, rjeđe 40 mm, a visina 45 mm se eventualno koristi u proizvodnji modula po narudžbi tako da vaša tvrdnja da većina proizvođača proizvodi module visine 40-45 mm ne stoji. Većina proizvođača proizvodi module visine 35-40 mm.

Predlažemo da korigirate opis stavke pod R.br. 1. Dodatka-1.

ODGOVOR 15:

Odgovorom od 12.02.2019. dozvoljena je manja dimenzija modula. U dokumentima prve izmjene se nalazi i troškovnik prve izmjene gdje je navedeno izmijenjeno.

PITANJE 16:

Odgovor na PITANJE 2:

Navedene tvrdnje u odgovoru na pitanje 2 ne stoje jer se odabir zaštitnih uređaja nikada ne radi u tolerancijama +/- 2% nego postoje standardne jakosti struja prekidača, osigurača, FID sklopki i druge zaštitne opreme te se one standardno proizvode u razredima npr. 40 A, 50 A, 63 A, 80 A, 100 A, 125 A, 160 A, 250 A, 400 A, 630 A itd... tako da je vidljivo da su između dva strujna razreda razlike veće od 20% a ne +/-2% kako ste Vi naveli u obrazloženju na pitanje.

Predlažemo da promijenite opis stavke pod R.br. 2. troškovnika na način da ograničiti maksimalne ili minimalne nazivne vrijednosti opreme.

ODGOVOR 16:

Odgovorom od 12.02.2019. definirane su maksimalne i minimalne nazivne vrijednosti tražene opreme.

PITANJE 17:

Analizom nacrtu SE OMCO CROATIA - raspored modula na krovu br. nacrtu 54/17-25 iz glavnog projekta 54/17-A i usporedbom opisa stavke 2. troškovnika Dodatak-1:

"Aluminijska podkonstrukcija za instalaciju fotonaponskih modula na kosom krovu sa pokrovom sendvič panel, zajedno sa svim spojnim materijalom:

Aluminijski profil za prihvatanje FN modula, 40x40x6000 mm, 3040 kom.

Nosač aluminijskog profila za spoj profila sa krovnom pokrovom, 24320 kom.

Krajnja kopča za spajanje FN modula sa aluminijskim profilom - za brzu montažu, 440 kom.

Srednja kopča za spajanje FN modula sa aluminijskim profilom - za brzu montažu, 8838 kom.

Plastični poklopci za aluminijski profil za prihvatanje FN modula, 440 kom."

došli smo do zaključka da navedene količine u prema opisu stavke 2. troškovnika Dodatak-1 ne odgovaraju nacrtu SE OMCO CROATIA - raspored modula na krovu br. nacrtu 54/17-25 odnosno uopće ne odgovaraju bilo kojoj izvedivoj varijanti montaže modula.

Dovoljne količine za montažu modula prema nacrtu SE OMCO CROATIA - raspored modula na krovu br. nacrtu 54/17-25 su:

Aluminijski profil za prihvatanje FN modula, 40x40x6200 mm, 1584 kom.

Nosač aluminijskog profila za spoj profila sa krovnom pokrovom, 7920 kom.,

Krajnja kopča za spajanje FN modula sa aluminijskim profilom - za brzu montažu 1056 kom.,

Srednja kopča za spajanje FN modula sa aluminijskim profilom - za brzu montažu 8976 kom.,

Plastični poklopci za aluminijski profil za prihvatanje FN modula, 1056 kom.

Pošto se radi o vrlo velikim odstupanjima u odnosu na specifikaciju u troškovniku stavke R.br. 2. Dodatak-1, u financijskom smislu samo na toj stavci radi se o razlici od oko 100.000,00 EUR-a odnosno nešto manje od 10% procijenjene vrijednosti nabave, molimo da se glavni projekt i stavke troškovnika korigiraju na način da one budu ispravne.

Iz glavnog projekta 54/17-A, troškovnika Dodatak-1 i iz vaših odgovora na pitanja nije moguće sa sigurnošću i nedvosmisleno utvrditi da li su navedene količine ispravne, da li je navedeni opis pojedinih stavki ispravan te da li je navedeno projektirano rješenje uopće fizički izvedivo pa predlažemo Naručitelju da poništi natječaj, korigira glavni projekt te uskladi troškovnik kako bi količine predviđene troškovnikom odgovarale proračunima i nacrtima iz glavnog projekta.

ODGOVOR 17:

Glavnim projektom i troškovnikom definirane su ispravne količine potrebne za realizaciju fotonaponske elektrane SE OMCO CROATIA.

Obračun će se vršiti prema stvarno ugrađenim količinama odobrenim od strane nadzornog inženjera.

Sukladno točki 2.2 Dokumentacije za nadmetanje:

„Način obračuna radova jest prema stvarno izvedenim količinama i ugovorenim jediničnim cijenama.

Ponuditelj ispunjava Troškovnik na način da upisuje jediničnu cijenu u stupcu „Jedinična cijena“, dok se u stupcu „Ukupno“ automatski prikazuje ukupna cijena, kao umnožak ćelije u stupcu „Količina“ (broj komada ili kompleta, ako je primjenjivo) i ćelije u stupcu „Jedinična cijena“ (jedinična cijena komada, kompleta, kvadratnih metara, ako je primjenjivo).“